

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ลวดลายเบญจรงค์ไทย มีลักษณะการดำเนินงานการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 พื้นที่วิจัย

การค้นหาคำความเป็นมาและวิวัฒนาการของลวดลายเบญจรงค์ไทย มีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ เอกสารงานวิชาการ หลักฐานจริงในพิพิธภัณฑ์ บ้านเรือน รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ผลิตเครื่องเบญจรงค์ของไทย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ลวดลายเบญจรงค์ไทย ศึกษาความเป็นมาและวิวัฒนาการของลายเบญจรงค์ในประเทศไทย เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ของลายเบญจรงค์ และทำภาพต้นแบบลายเบญจรงค์ไทย ใช้วิธีศึกษาเก็บข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร วรรณกรรม พิจารณาหลักฐานตามประวัติศาสตร์และหลักฐานที่ปรากฏในปัจจุบัน และสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้ผลิตเครื่องเบญจรงค์ ผู้แทนจำหน่าย ร้านขายของเก่า และบุคคลทั่วไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ไม่เป็นทางการ เพื่อจัดเก็บข้อมูลประกอบการสังเกต จดบันทึกและถ่ายภาพ

3.3 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ลวดลายเบญจรงค์ไทยมีวิธีดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

13.1 การค้นหาคำความเป็นมาและวิวัฒนาการของลายเบญจรงค์ในประเทศไทย โดยการทบทวนเอกสาร วรรณกรรมและหลักฐานจริงตามประวัติศาสตร์ ผลของการศึกษาได้ทราบความเป็นมาของลวดลายเบญจรงค์และได้ทบทวนเอกสารหลักฐานความเป็นจริงที่ปรากฏในปัจจุบัน

13.2 การค้นหาอัตลักษณ์ของลายเบญจรงค์ โดยการพิจารณาจากการทบทวนเอกสาร วรรณกรรม หลักฐานจริงตามประวัติศาสตร์ และหลักฐานที่ปรากฏในปัจจุบัน รวมทั้งใช้การสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้ผลิตเครื่องเบญจรงค์ ผู้แทนจำหน่าย ร้านขายของเก่า และบุคคลทั่วไป

13.3 การจัดทำภาพต้นแบบลายเบญจรงค์ไทย โดยการเขียนลาย และเขียนสีลงบนแผ่นกระเบื้องสีขาว เเผาสี ตามกระบวนการของการผลิตเครื่องเบญจรงค์ไทย

ตารางที่ 3.1 แผนกิจกรรมหลักที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมรอง
1. เพื่อค้นหาความเป็นมา และวิวัฒนาการของลวดลายเบญจรงค์	1.1 ค้นหาความเป็นมา และวิวัฒนาการของลายเบญจรงค์ในประเทศไทย	1.1.1 ทบทวนเอกสาร วรรณกรรมและหลักฐานจริงตาม ประวัติศาสตร์
2. เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ ลวดลายเบญจรงค์ไทย	2.1 ค้นหาอัตลักษณ์ของ ลายเบญจรงค์	2.1.1 ทบทวนเอกสาร วรรณกรรม 2.1.2 พิจารณาหลักฐานตาม ประวัติศาสตร์และหลักฐานที่ปรากฏ ในปัจจุบัน 2.1.3 สัมภาษณ์ความคิดเห็นจาก ผู้ผลิตเครื่องเบญจรงค์ ผู้แทน จำหน่าย ร้านขายของเก่า และ บุคคลทั่วไป
3. เพื่อจัดทำภาพต้นแบบ ลวดลายเบญจรงค์ไทย	3.1 ทำภาพต้นแบบลาย เบญจรงค์ไทย	3.1.1 เขียนลาย และเขียนสีลงบน แผ่นกระเบื้องสีขาว เเผาสี ตาม กระบวนการของการผลิตเครื่อง เบญจรงค์ไทย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ทบทวนเอกสาร และวรรณกรรม รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเรียบเรียง นำเสนอเป็นบทความพรรณนา